

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z Przyrody

I. Postanowienia ogólne.

PSO jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO) zawartym w Statucie Szkoły Podstawowej nr 8 w Tarnowskich Górach.

Celem oceniania jest wspieranie rozwoju ucznia, dostarczanie informacji o jego postępach w opanowaniu treści z przyrody oraz motywowanie do dalszej pracy.

Przedmiot przyroda w klasie IV ma charakter eksperymentalno-obszary obserwacyjny. Szczególny nacisk kładzie się na umiejętności stawiania hipotez, prowadzenia obserwacji, wyciągania wniosków i pracy w terenie.

Ocenianie jest jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych. Pisemne prace są udostępniane do wglądu na zasadach określonych w Statucie Szkoły.

II. Obszary podlegające ocenianiu.

W procesie oceniania z przyrody uwzględnia się:

Wiedzę przedmiotową: opanowanie kluczowych pojęć, faktów i zależności przyrodniczych.

Umiejętności praktyczne i badawcze: prowadzenie obserwacji, planowanie i wykonywanie prostych doświadczeń, posługiwanie się przyrządami (lupa, taśma miernicza, kompas), odczytywanie map i planów.

Prace pisemne: sprawdziany, kartkówki.

Aktywność i pracę na lekcji: praca indywidualna, praca w grupie, postawa badawcza.

Projekty i prace dodatkowe z inicjatywy ucznia: przygotowanie prezentacji, zielników, modeli czy udział w konkursach przyrodniczych.

III. Kontrakt z uczniami.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenianie podlegają wszystkie wymienione w punkcie V formy aktywności ucznia.
3. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
4. Uczeń ma obowiązek (w przypadku nieobecności) nadrobić zaległe prace klasowe, sprawdziany, kartkówki w terminie dwóch tygodni od momentu powrotu do szkoły.
5. Uczeń może poprawić pracę klasową, sprawdzian, kartkówkę w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania pracy przez nauczyciela – oceny z pracy wpisuje się obok wcześniej uzyskanej oceny.
6. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. W takim wypadku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Nie ma możliwości poprawiania ocen tydzień przed klasyfikacją.
8. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić brak przygotowania do lekcji (brak zeszytu, brak pomocy potrzebnych do lekcji). Uczeń otrzymuje w dzienniku znak „np.” (w przypadku braku zeszytu lub pomocy potrzebnych do lekcji) pod warunkiem że zgłosi to na początku lekcji –

w przeciwnym wypadku otrzymuje oceny niedostateczną. W przypadku, gdy uczeń wykorzysta dwa nieprzygotowania do lekcji, to za trzecim razem i każdym kolejnym otrzymuje ocenę niedostateczną.

9. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualnie ucznia

10. W przypadku nauczania zdalnego uczeń ma obowiązek:

- uczestniczenia w lekcjach online- jeżeli nie ma takiej możliwości ma obowiązek przesłania do nauczyciela uzupełnionej notatki;
- udziału w pracach klasowych, sprawdzianach i kartkówkach w formie elektronicznej;
- udzielenia odpowiedzi ustnych w formie on-line.

IV. Formy i metody sprawdzania wiedzy.

Oceny bieżące wystawiane są uczniowi za wiedzę i umiejętności w ramach różnych rodzajów form aktywności takich jak na przykład:

- prace klasowe, sprawdziany – czas trwania wynosi 1 godzinę lekcyjną,
- kartkówki – czas trwania wynosi od 10 do 15 minut,
- odpowiedzi ustne,
- doświadczenia,
- inne formy aktywności na przykład udział w konkursach przyrodniczych, wykonywanie zadań dodatkowych,
- obserwacja ucznia: przygotowanie do lekcji i, aktywność na lekcji, praca w grupie, postępy ucznia, praca samodzielnie ucznia,
- w przypadku zdalnego nauczania ocenia podlegają: praca klasowe, sprawdziany, kartkówki, zadaniowe w formie elektronicznej, aktywność i odpowiedzi ustnej w formie online, uzupełniona notatka ucznia w przypadku nieobecności na lekcji on-line.

V. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności.

Forma aktywności	Kryteria ocen
Prace pisemne, sprawdziany, kartkówki	Przeliczenie punktów z prac pisemnych na oceny cyfrowe odbywa się wg skali zgodnej ze Statutem SP8: 100% : celujący (6) 91% – 99%: bardzo dobry (5) 76% – 90%: dobry (4) 51% – 75%: dostateczny (3) 36% – 50%: dopuszczający (2) 0% –35%: niedostateczny (1)
Praca w grupach	Organizacja pracy, komunikacja, prezentacja wyników.
Aktywność na lekcji	Zaangażowanie, wkład pracy własnej.
Odpowiedzi ustne	Merytoryka (zrozumienie tematu): poprawność stosowania pojęć, logika wypowiedzi, płynność mówienia.

Doświadczenia	Umiejętność sformułowania celu badania, postawienia hipotezy, właściwy dobór przyrządów / odczynników/ materiałów, dokładność prowadzenia rejestru wyników (np. tabele, wykresy, rysunki). Umiejętność dostrzegania zachodzących zmian, właściwe formułowanie wniosku, Organizacja stanowiska pracy (porządek na stanowisku w trakcie i po doświadczeniu).
Przygotowanie do lekcji	Pkt. III.7
Postępy ucznia, praca samodzielna, udział w konkursach itp.	O ocenie decyduje nauczyciel.

VI. Ogólne kryteria stopni

Stopień celujący (6):

Uczeń bezbłędnie opanował wiedzę i umiejętności, wykazywać się umiejętnością samodzielnego stawiania hipotez i wyciągania wniosków w trudnych sytuacjach problemowych. Bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przyrodniczych. Wykonuje złożone doświadczenia i projekty.

Stopień bardzo dobry (5):

Uczeń w pełni opanował treści programowe, sprawnie posługuje się pojęciami przyrodniczymi, samodzielnie prowadzi obserwacje i wyciąga poprawne wnioski z doświadczeń.

Stopień dobry (4):

Uczeń opanował materiał w stopniu pozwalającym na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań, stosuje pojęcia przyrodnicze z drobnymi błędami, poprawnie wykonuje proste zadania praktyczne.

Stopień dostateczny (3):

Uczeń opanował podstawowe pojęcia, z pomocą nauczyciela potrafi przeprowadzić proste obserwacje i opisać zjawiska przyrodnicze.

Stopień dopuszczający (2):

Uczeń opanował elementy wiedzy niezbędne do kontynuowania nauki, z dużą pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia.

Stopień niedostateczny (1):

Uczeń nie opanował podstawowych wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń przyrodniczych.

VII. Zasady poprawiania ocen i nadrabiania zaległości

Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w terminie 2 tygodni od jej otrzymania (lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem).

Przy poprawie pod uwagę bierze się wynik wyższy, lecz w dzienniku pozostają oba wpisy.

W przypadku nieobecności na sprawdzianie uczeń pisze go w terminie ustalonym z nauczycielem, nie dłuższym niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły.

Krótkie nieobecności nie zwalniają z bieżącego przygotowania do lekcji (z wyjątkiem braku materiałów z powodu długotrwałej choroby – powrót po powrotach ustalany indywidualnie).

VIII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Uczniowie z zaleceniami mają m.in. dostosowany czas pracy, zmienioną formę sprawdzianów lub zmodyfikowany poziom trudności zadań badawczych.

IX. Klasyfikacja śródroczna i roczna

Ocena śródroczna i roczna jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych, ze szczególnym uwzględnieniem ocen o najwyższej wadze (sprawdziany, kartkówki, prace praktyczne).

Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych (stanowi podsumowanie osiągnięć ucznia).

Nauczyciel wystawiając ocenę z przedmiotu uwzględnia:

- stopień opanowania materiału,
- postępy ucznia,
- aktywność ucznia,
- systematyczność i pilność,
- samodzielność pracy,
- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków,
- prezentację przez uczniów własnej pracy,
- rozwiązywanie dodatkowych zadań.

Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej reguluje Statut SP nr 8 w Tarnowskich Górach.

Opracowała: mgr Sylwia Dudziak

Ja niżej podpisany, uczeń klasy..... Oświadczam, że zostałem zapoznany z przedmiotowym systemem oceniania z przyrody w roku szkolnym.....

1.....,24.....,

2.....,25.....,

3.....,26.....,

4.....,27.....,

5.....,28.....,

6.....,29.....,

7.....,30.....,

8.....,

9.....,

10.....,

11.....,

12.....,

13.....,

14.....,

15.....,

16.....,

17.....,

18.....,

19.....,

20.....,

21.....,

22.....,

23.....,

Przedmiotowy System oceniania z przyrody (2026)

1. ZASADY OGÓLNE I UCZCIWOŚĆ

Jasne reguły: Każdy uczeń jest oceniany sprawiedliwie i obiektywnie.

Obowiązkowość: Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki oraz odpowiedzi ustne musisz zaliczyć.

Twój potencjał: Przy wystawianiu ocen nauczyciel zawsze bierze pod uwagę Twoje indywidualne możliwości intelektualne.

Uczciwość: Pracujemy samodzielnie! Ściąganie lub podpowiadanie kończy się przerwaniem sprawdzianu i oceną **niedostateczną (1)**.

2. TERMINY I POPRAWIANIE OCEN

Nadrobienie zaległości: Jeśli opuścisz sprawdzian lub kartkówkę z powodu nieobecności, masz **2 tygodnie** (od dnia powrotu do szkoły) na ich napisanie.

Szansa na poprawę: Ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki możesz poprawić w ciągu **2 tygodni** od dnia jej oddania. Nowa ocena jest dopisywana obok starej.

Ostatni dzwonek: Nie ma możliwości poprawiania ocen na **tydzień przed klasyfikacją** semestralną lub roczną!

3. ZGŁASZANIE NIEPRZYGOTOWANIA („np.”)

Twój limit: Masz prawo zgłosić brak przygotowania (np. brak zeszytu, brak przyborów) **2 razy w semestrze**.

Ważny moment: Brak przygotowania musisz zgłosić **na samym początku lekcji**. Jeśli zgłosisz to później lub nauczyciel sam Cię wywoła, otrzymasz ocenę **niedostateczną (1)**.

Przekroczenie limitu: Trzecie i każde kolejne nieprzygotowanie w semestrze to automatyczna ocena **niedostateczna (1)**.

4. ZA CO DOSTAJESZ OCENY?

Nauczyciel uważnie obserwuje Twoją pracę i ocenia:

Prace klasowe i sprawdziany: Dłuższe sprawdziany trwające 1 godzinę lekcyjną.

Kartkówki: Krótkie sprawdziany z ostatnich tematów trwające od 10 do 15 minut.

Odpowiedzi ustne: Twoje wypowiedzi podczas lekcji.

Doświadczenia: Aktywność i zaangażowanie podczas eksperymentów.

Codzienną pracę: Przygotowanie do zajęć, aktywność na lekcji, współpracę w grupie oraz samodzielność.

Dla chętnych: Udział w konkursach przyrodniczych i zadania dodatkowe.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZYRODY DLA KLASY 4 (OD 2026)

WSTĘP DO PRZYRODY I BADANIA

- Obserwacje i eksperymenty
- Posługiwanie się przyrządami
- Dokumentowanie badań
- Formułowanie wniosków

MAPA I TEREN

- Kierunki geograficzne
- Praca z mapą i planem
- Formy ukształtowania powierzchni
- Krajobraz okolicy

ZJAWISKA I POGODA

- Składniki pogody
- Obieg wody w przyrodzie
- Stany skupienia wody
- Bezpieczeństwo przy zjawiskach

ŚWIAT ORGANIZMÓW

- Cechy istot żywych
- Różnorodność roślin i zwierząt
- Przystosowania do życia
- Proste zależności pokarmowe

JA I MOJE OTOCZENIE

- Budowa i funkcjonowanie organizmu
- Higiena i zdrowie
- Zdrowe odżywianie
- Ekologia w codzienności

NAUKA PRZEZ DZIAŁANIE I OBSERWACJĘ

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZYRODY DLA KLASY 4 (OD 2026)

WSTĘP DO PRZYRODY I BADANIA

- Obserwacje i eksperymenty
- Posługiwanie się przyrządami
- Dokumentowanie badań
- Formułowanie wniosków

MAPA I TEREN

- Kierunki geograficzne
- Praca z mapą i planem
- Formy ukształtowania powierzchni
- Krajobraz okolicy

ZJAWISKA I POGODA

- Składniki pogody
- Obieg wody w przyrodzie
- Stany skupienia wody
- Bezpieczeństwo przy zjawiskach

ŚWIAT ORGANIZMÓW

- Cechy istot żywych
- Różnorodność roślin i zwierząt
- Przystosowania do życia
- Proste zależności pokarmowe

JA I MOJE OTOCZENIE

- Budowa i funkcjonowanie organizmu
- Higiena i zdrowie
- Zdrowe odżywianie
- Ekologia w codzienności

NAUKA PRZEZ DZIAŁANIE I OBSERWACJĘ

Przedmiotowy System Oceniania z przyrody

WRZESIEŃ 2026

I. ZASADY OGÓLNE I UCZCIWOŚĆ

JASNE REGUŁY: KAŻDY UCZEŃ JEST OCENIANY SPRAWIEDLIWIE I OBIEKTYWNIE.

OBOWIĄZKOWOŚĆ: PRACE KLASOWE, SPRAWDZIANY, KARTKÓWKI ORAZ ODPOWIEDZI USTNE MUSISZ ZALICZYĆ.

TWÓJ POTENCJAŁ: PRZY WYSTAWIANIU OCEN NAUCZYCIEL ZAWSZE BIERZE POD UWAGĘ TWOJE INDYWIDUALNE MOŻLIWOŚCI INTELEKTUALNE.

UCZCIWOŚĆ: PRACUJEMY SAMODZIELNIE! ŚCIĄGANIE LUB PODPOWIADANIE KOŃCZY SIĘ PRZERWANIEM SPRAWDZIANU I OCENĄ NIEDOSTATECZNĄ (1).

II. TERMINY I POPRAWIANIE OCEN

NADRABIANIE ZALEGŁOŚCI: JEŚLI OPUŚCISZ SPRAWDZIAN LUB KARTKÓWKĘ Z POWODU NIEOBECNOŚCI, MASZ 2 TYGODNIE (OD DNIA POWROTU DO SZKOŁY) NA ICH NAPISANIE.

SZANSA NA POPRAWĘ: OCENĘ ZE SPRAWDZIANU LUB KARTKÓWKI MOŻESZ POPRAWIĆ W CIĄGU 2 TYGODNI OD DNIA JEJ ODDANIA. NOWA OCENA JEST DOPISYWANA OBOK STAREJ.

OSTATNI DZWONEK: NIE MA MOŻLIWOŚCI POPRAWIANIA OCEN NA TYDZIEŃ PRZED KLASYFIKACJĄ SEMESTRALNĄ LUB ROCZNĄ!

III. ZGŁASZANIE NIEPRZYGOTOWANIA „NP.”

TWÓJ LIMIT: MASZ PRAWO ZGŁOSIĆ BRAK PRZYGOTOWANIA (NP. BRAK ZESZYTU, BRAK PRZYBORÓW) 2 RAZY W SEMESTRZE.

WAŻNY MOMENT: BRAK PRZYGOTOWANIA MUSISZ ZGŁOSIĆ NA SAMYM POČĄTKU LEKCJI. JEŚLI ZGŁOSISZ TO PÓŹNIEJ LUB NAUCZYCIEL SAM CIĘ WYWOŁA, OTRZYMASZ OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ (1).

PRZEKROCZENIE LIMITU: TRZECIE I KAŻDE KOLEJNE NIEPRZYGOTOWANIE W SEMESTRZE TO AUTOMATYCZNA OCENA NIEDOSTATECZNA (1).

IV. ZA CO DOSTAJESZ OCENY?

NAUCZYCIEL UWAGAŃNIE OBSERWUJE TWOJĄ PRACĘ I OCENIA: PRACE KLASOWE I SPRAWDZIANY, KARTKÓWKI, ODPOWIEDZI USTNE, DOŚWIADCZENIA, PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI, WSPÓŁPRACĘ W GRUPIE ORAZ SAMODZIELNOŚĆ.

Przedmiotowy System Oceniania z przyrody

WRZESIEŃ 2026

I. ZASADY OGÓLNE I UCZCIWOŚĆ

JASNE REGUŁY: KAŻDY UCZEŃ JEST OCENIANY SPRAWIEDLIWIE I OBIEKTYWNIE.

OBOWIĄZKOWOŚĆ: PRACE KLASOWE, SPRAWDZIANY, KARTKÓWKI ORAZ ODPOWIEDZI USTNE MUSISZ ZALICZYĆ.

TWÓJ POTENCJAŁ: PRZY WYSTAWIANIU OCEN NAUCZYCIEL ZAWSZE BIERZE POD UWAGĘ TWOJE INDYWIDUALNE MOŻLIWOŚCI INTELEKTUALNE.

UCZCIWOŚĆ: PRACUJEMY SAMODZIELNIE! ŚCIĄGANIE LUB PODPOWIADANIE KOŃCZY SIĘ PRZERWANIEM SPRAWDZIANU I OCENĄ NIEDOSTATECZNĄ (1).

II. TERMINY I POPRAWIANIE OCEN

NADRABIANIE ZALEGŁOŚCI: JEŚLI OPUŚCISZ SPRAWDZIAN LUB KARTKÓWKĘ Z POWODU NIEOBECNOŚCI, MASZ 2 TYGODNIE (OD DNIA POWROTU DO SZKOŁY) NA ICH NAPISANIE.

SZANSA NA POPRAWĘ: OCENĘ ZE SPRAWDZIANU LUB KARTKÓWKI MOŻESZ POPRAWIĆ W CIĄGU 2 TYGODNI OD DNIA JEJ ODDANIA. NOWA OCENA JEST DOPISYWANA OBOK STAREJ.

OSTATNI DZWONEK: NIE MA MOŻLIWOŚCI POPRAWIANIA OCEN NA TYDZIEŃ PRZED KLASYFIKACJĄ SEMESTRALNĄ LUB ROCZNĄ!

III. ZGŁASZANIE NIEPRZYGOTOWANIA „NP.”

TWÓJ LIMIT: MASZ PRAWO ZGŁOSIĆ BRAK PRZYGOTOWANIA (NP. BRAK ZESZYTU, BRAK PRZYBORÓW) 2 RAZY W SEMESTRZE.

WAŻNY MOMENT: BRAK PRZYGOTOWANIA MUSISZ ZGŁOSIĆ NA SAMYM POČĄTKU LEKCJI. JEŚLI ZGŁOSISZ TO PÓŹNIEJ LUB NAUCZYCIEL SAM CIĘ WYWOŁA, OTRZYMASZ OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ (1).

PRZEKROCZENIE LIMITU: TRZECIE I KAŻDE KOLEJNE NIEPRZYGOTOWANIE W SEMESTRZE TO AUTOMATYCZNA OCENA NIEDOSTATECZNA (1).

IV. ZA CO DOSTAJESZ OCENY?

NAUCZYCIEL UWAGAŃNIE OBSERWUJE TWOJĄ PRACĘ I OCENIA: PRACE KLASOWE I SPRAWDZIANY, KARTKÓWKI, ODPOWIEDZI USTNE, DOŚWIADCZENIA, PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI, WSPÓŁPRACĘ W GRUPIE ORAZ SAMODZIELNOŚĆ.